

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ
 'Εν Ἑλλάδι..... Δραχ. 2.—
 'Εν τῷ Ἐξωτερικῷ ὄρ. 3 ἢ Φρ. γρ. 2.50
 'Εν Ρωσσίᾳ ρούβλ. ἄργυρ. 2.—

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΥΠΟ
 Ν. Α. ΚΟΤΣΕΛΟΠΟΥΛΟΥ
 ΜΙΧ. Ε. ΚΑΝΑΚΑΚΗ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ"
 15 — ΟΔΟΣ ΟΜΗΡΟΥ — 15
 (ἔπισθεν Δυτικῆς Ἐκκλησίας)

Τὸ Ἰνστιτούτον τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως συνιστᾷ κατ' ἐπανάληψιν πρὸς τοὺς κ.κ. Σχολάρχας, Ἑλληνοδιδασκάλους καὶ Ἀγροδιδασκάλους τὸ «Παιδικὸν Περιοδικόν» ὡς συντελοῦν εἰς τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν παιδίων.

Ι. ΙΣΙΔΩΡΙΑΗΣ ΣΚΥΛΙΣΣΗΣ

Διακεκριμένος, σεβάσμιος καὶ ἀγαπητὸς παρὰ παντός φίλου τῶν γραμμάτων λόγιος ἀπέθανε κατὰ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐν Μόντε Κάρλο, ὅπου διέτριβε ταξιδευτῶν χάριν τῆς πασχούσης υγείας του, ὁ **Ι. Ἰσιδωριδῆς Σκυλίσσης**, οὗ τὴν εἰκόνα παρατιθέμεθα πρὸς γνῶσιν τῶν συνδρομητῶν ἡμῶν καὶ εὐλαβῆ ἀνάμνησιν τοῦ μεταστάντος, ὅστις καὶ τὸ «Παιδικὸν Περιοδικόν» ἐτίμα διὰ τῆς συνεργασίας αὐτοῦ.

σθεν, ἀλλὰ καὶ ἕτερον ἅμα διὰ θαυμασίας αὐτοῦ ἀπαγγελίας. Ἐκ τούτων ποιούμεθα ἰδίᾳ μνηεῖν τερπνοτάτου τινὸς ἀναγνώσματος αὐτοῦ, δι' οὗ λογικώτατα, λίαν πιστικῶς καὶ δι' ἐπιχειρημάτων ἀκαταμάχητων, ὡς ἐκ τῆς μακρᾶς αὐτοῦ δημοσιογραφικῆς πείρας καὶ τῆς γνώσεως τῆς τυπογραφικῆς τέχνης, εἰς τὴν μαθητῆς ὢν ἐν τῇ Συμφορικῇ Σχολῇ χάριν τέρψεως ἐν ὧραις σχολῆς ἠσχολεῖτο, ὑπέδεικνε καινοτομίας τινὰ ἀριστὰ ἐπιφοιτῆ τοῖς συγγραφεῦσι καὶ τυπογράφοις, καὶ πάντι λογίῳ καὶ δημοσιογράφῳ ἰδίως, συνισταμένην εἰς τὴν κατάρτησιν τῆς ψυχῆς καὶ τῆς βαρείας, ὡς ὄντως περιττῶν, ἐξ ἧς θὰ ἐπὶ ἠέλει σημαντικὴ βραχυπύκτη χρόνον πρὸς στοιχειοθέτησιν, ὡς ἀποβαλλομένων 58 περίπου θέσεων ἐκ τῆς τυπογραφικῆς στοιχειοθήκης.

Ἡ λεπτομερὴς περιγραφή τῶν ἔργων αὐτοῦ καὶ μελετῶν ἐν ἄλλῳ εὐρυχωροτέρῳ καὶ ἄλλου σκοποῦ περιοδικῷ ἤθελεν ἴσως ἀποτελεῖ διδακτικώτατον θέμα καὶ ὑπόδειγμα τῆς φιλεργίας, πολὺ δὲ μᾶλλον τῆς ἀξίας τοῦ ἀνδρός.

Ὅ,τι ἤδη ἀρκεῖ εἰς συμπλήρωσιν ἀπαραίτητον τῶν ἀνωτέρω ὀλιγίστων βιογραφικῶν σημειώσεων ἡμῶν, εἶνε ἡ ἀναγραφή τῶν σπουδαιωτέρων αὐτοῦ ἔργων, ἐν οἷς ἐξαιρετικὴν θέσιν κατέχουσι τὰ ἐξῆς κατὰ μετὰ ἄρσιν ἐκδοθέντα, «οἱ Ἀθλοῖσι» τοῦ Βίκτορος Οὐγκώ, «τὰ Ἀπόκρυφα τῶν Παρισίων» τοῦ Σὺη, «ὁ Δὸν Κιχῶτης» τοῦ Κερβάντῆ, αἱ ἔμμετροι μεταφράσεις τριῶν κωμῳδιῶν τοῦ Μολιέρου «Γαρπούρου» καὶ «Μισκινθώπου», ἐν πεζῷ δὲ λόγῳ τοῦ «Φιλαρμόρου», «ὁ Ἐτεσκόλης καὶ Πολυνεΐκης» τοῦ Ρακίνα, τὰ «καθ' Ἡρώ καὶ Λέωνδρον» τοῦ Μουσαίου, «ὁ θάνατος τοῦ Σωκράτους» καὶ πλῆθος ἄλλων μεταφράσεων δημοσιευθειῶν εἰς ἐπιφυλλίδας ἐφημερίδων, ὧν ἦτο ἰδρυτὴς ἢ συντάκτης, πολλὰ προσέτι πρωτότυπα αὐτοῦ ἔργα, ποιήματα δημοτικώτατα γενόμενα, ἕτερα ποιήματα ὑπὸ τῶν τίτλων «Στιγμαὶ» δημοσιευθέντα τῷ 1847, νῦν δὲ ἀποθνήσκων καταλείπει ἀνεκδότα μακρὸν ἐν πεζῷ ἔργον «Ἡμέραι Παιθῶν καὶ Ἀναπτάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους» καὶ ἔμμετρον καλλίστην μετάφρασιν τοῦ «Κωνείου» τοῦ Ὠζιέ.

Γεννηθεὶς ἐν Σμύρῃ τῷ 1819, νήπιον μόλις τριετὲς ἔτυχε μετὰ τῶν γονέων του ἐν Χίῳ κατὰ τὴν τότε συμβῆσιν τρομερῶν σφαγῆν, μετὰ πολυήμερον δὲ περιπλάνησιν ἐσώθη ἐπὶ ψαριανοῦ πλοιαρίου.

Ἐκ νεαρᾶς ἡλικίας, καίτοι οἱ γονεῖς αὐτοῦ προώριζον αὐτὸν διὰ τὸ ἐμπόριον, ἐστράφη πρὸς τὴν δημοσιογραφίαν, μετ' αὐστηρᾶν καὶ ἐπιμελελημένην ἀνάτροφῆν καὶ ἐκπαίδευσιν ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ Σχολῇ τῆς Σμύρνης. Χρηματίσας τὸ πρῶτον συντάκτης τριῶν ἐν Σμύρῃ ἐφημερίδων, ἱδρυσεν εἶτα ἰδίαν τῷ 1849, πολιτικὴν καὶ φιλολογικὴν, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐφημερὶς τῆς Σμύρνης», μετ' αὐτὴν δ' ἐν Ἐργεσίᾳ τὴν «Ἡμέραν».

Διατρίψας ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν Παρισίοις ἐξέδιδε καὶ αὐτὸς εἰκονογραφημένην ἐφημερίδα, τὰ «Μυρία Ὅσα», ἐπὶ τινι ἔτη.

Μετὰ τὴν ἐκ Γαλλίας ἐπάνοδόν του ἐγκατασταθεὶς ἐνταῦθα δὲν ἔπαυε δημοσιεύων ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὰς καλλιτέρας ἐφημερίδας, τὰ περιοδικὰ καὶ ἡμερολόγια τῆς πρωτεύουσας, ἄρθρα καὶ διατριβὰς ἐπὶ διαφόρων ζητημάτων, ἐν δὲ τῷ Φιλολογικῷ Συλλόγῳ «Παρνασσῶ» συνήγειρε πολυπληθεῖς πάντοτε ἀκροατήριον εἰς ἀναγνώσματα, δι' ὧν οὐ μόνον ἐδίδα-

Ο ΛΕΟΝΤΟΚΑΡΔΟΣ, ΒΑΣΙΛΕΥΣ !

Ταξείδιον εἰς τὸν Οὐρανὸν

— Ἐνθυμείσθε ; . . .
 Εἶχομεν ἀφ᾿ ἑαυτοῦ τὸν μικρὸν Λεοντόκαρδον εἰς τὸ δάσος, μόνον, ἀλλ' ὄχι καὶ δειλόν, ἀλλὰ *Λεοντόκαρδον*, καὶ ἀκόμη περισσώτερον, γελῶντα ἀπαθῶς διὰ τὸ κατόρθωμά του, γελῶντα διότι ἠπάτησε τὸν Βασιλέα τῶν Ἑρρήμων, τὸν Βασιλέα τῶν Ζῶων, τὸν Λεόντα, αὐτὸς, ὁ δωδεκαετής ἄνθρωπος, τὸ μικρὸ παιδί !
 Ἡ παρακειμένη εἰκὼν ἀρκεῖ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν μνήμην σας τὴν προτέραν ἱστορίαν.

Μακρὰν, πολὺ μακρὰν εἶδε, μίαν νύκτα, ἕκ τινος ὑψηλοῦ βουνοῦ ὁ μικρὸς Λεοντόκαρδος φῶτα εἰς τὴν κορυφὴν ἐνὸς ὑψηλοτάτου ὄρους.

Εἶδετέ ποτε ἀφ' ὑψηλοῦ καὶ μακροκρυσμένου μέρους καθ' ὦραν τῆς νυκτός τὴν πόλιν πῶς οὐμοιάζει ; . . . Πῶς μόνον φῶτα διακρίνει τις, ἄλλα μικρά, ἄλλα μεγάλα, ἄλλα ἡμισθενύμενα, ὡς τὸ φῶς τοῦ λύχνου, ὅταν τὸ ἔλαιον ἐκλείπη ;

Ὅμοιως διέκρινε καὶ ὁ Λεοντόκαρδος εἰς τὸ ὄροπέδιον φῶτα, τὰ ὅποια ἐμαρτύρουν ὅτι ἦσαν ἄνθρωποι ἐπὶ τοῦ ὄρους ἐκείνου, καὶ ἄλλα ἀκόμη, ὅτι ἔμενον ἐκεῖ διαρκῶς, ὅτι ἐπὶ τέλους θὰ ἦτο ἐκεῖ καμμία πόλις !

Ὁ Λεοντόκαρδος ὅλα αὐτὰ τὰ ὑπέθεσεν ἀμέσως, διότι τίποτε δὲν ἀφῆκεν ἀπαρατήρητον. Διὰ τοῦτο μάλιστα, εἰς διδασκαλὸς του τῷ εἶπέ ποτε, ὅτι θὰ ἔχη μέλλον μέγα καὶ λαμπρόν !

Ἀμέσως λοιπὸν τότε ἐπεθύμησε νὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ εἰς τὴν ὄρεινὴν πόλιν !

Ἐσκέπτετο. Τί ὠραία θὰ ζῶσιν ὑψηλά ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι ; . . . Πόσον θὰ ἦνε εὐγενεῖς κατὰ τὴν ψυχήν, ἀνδρείοι κατὰ τὸ σῶμα ; . . . Θὰ ἦνε πλησιέστεροι πρὸς τὸν Θεόν, τὸν κατοικοῦντα ἐν τῷ Οὐρανῷ ! . . . Ἐκεῖ θὰ βασιλεύῃ πάντοτε ἡ γαλήνη, ἡ ἀγάπη, ἡ χαρὰ ! . . . Ἄν δὲν ἦνε ἡ πόλις τοῦ Θεοῦ, θὰ ἦνε ἄλλη πόλις, διαφέρουσα τῶν ἄλλων πόλεων, αἱ ὅποια εἶνε ἐκτισμένα εἰς κατώτερα μέρη, θὰ ἦνε ἐπὶ τέλους καλλιτέρα ! . . .

— Ἄλλ' ἂν δὲν ἦνε ; . . .
 — Ἄ ! . . . ἐσκέφθη καὶ δι' αὐτὸ ὁ Λεοντόκαρδος καὶ εἶπε : « Τόσῳ τὸ καλλίτερον ! . . . Ὅ, τι δὲν εἶνε γνωστὸν ἐκεῖ ἐπάνω θὰ τοῖς τὸ μάθω ἐγὼ ! . . . Διατί ἔμαθα καὶ μανθάνω ἀκόμη τόσα πράγματα ; . . . δὲν θὰ ἦνε ἄρα γε ἐκεῖ ὁμοίῳ μου, διὰ νὰ τοῖς φανῶ χρήσιμος ; . . . θὰ ἐμανθάνομεν τόσα πράγματα, ἂν ἦσαν ἀνωφελῆ ; . . . Λοιπὸν ; . . . »

Μετ' ὀλίγας ἀμφιταλαντεύσεις, αἱ ὅποια περισσώτερον ἐνίσχυσαν τὰς σκέψεις του, εἶπεν ἀποφασιστικῶς :
« Θὰ ὑπάγω ἐκεῖ ! »

— Ἄλλὰ πῶς ; . . .
 Ἄλλο ζήτημα, τοῦτο, σπουδαιότατον, τῷ ἐπικρουσιάζθη. Ἦτο νύξ' αὐτὸς εὐρίσκατο ἐπὶ ὑψηλοῦ βουνοῦ, ἡ δὲ πόλις εἰς κορυφὴν ὄρους, τὸ ὅποιον ἐκεῖτο, ὡς ἐφαίνετο, πολὺ μακρὰν !

Πῶς θὰ ἀνέβαινε λοιπὸν ἐκεῖ συντομώτερα ; . . .
 Ἐπρεπε νὰ περιμείνη τὴν ἐπομένην αὐγὴν, διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ ἀσφαλέστερον ;

Ἐπρεπε νὰ πληροφορηθῆ παρὰ τῶν ἀνωτέρων τὸν περὶ τῆς πόλεως ἐκείνης ;

Ἐπρεπε νὰ συμβουλευθῆ τοὺς γνωρίζοντας, δι' ὅ, τι ἔμελλε νὰ πράξῃ ;

— Ὅχι, ὄχι !

Αὐτὸς εἶχεν ἀκοὴν ἐλάφου, ὄρασιν ἀετοῦ, ταχύτητα λαγῶυ, εὐστροφίαν πίθηκος, πανουργίαν περισσοτέραν καὶ τῆς ἀλώπεκος !

Αὐτὸς ἦτον ὁ Βασιλεὺς τῶν Ζῶων !

Αὐτὸς ἐγνωρίζεν, εἶχεν ἀκούσει παρὰ τῶν μεγαλύτερων του περὶ τῶν περὶξ μερῶν, περὶ τῆς πόλεως ὅμως, τὴν ὅποιαν αὐτὸς ἐβλεπε τὴν νύκτα ταύτην, οὐδεὶς μὲχρι τοῦδε τῷ εἶχεν ὁμιλήσει, οὐδὲν εἶχεν ἀναγνώσει, ἄρα ἦτον ἀγνωστος εἰς ὄλους τοὺς ἄλλους !

Λοιπὸν ; . . .

— Δὲν ἔπρεπε νὰ γάσῃ οὐδὲ στιγμὴν !

Ἦθελε νὰ πεταχθῆ ἀμέσως, ἐν ῥίπτῃ ὀφθαλμοῦ, εἰς τὴν ὑψηλὴν ἐκείνην πόλιν.

Καί ! . . . ὦ, τοῦ θαύματος ! . . .

Ἄετός, ἄνωθεν αὐτοῦ περιπτάμενος, εἶδεν αὐτὸν ἐν τῷ σκοτεινῷ παρατηρούντα μακρὰν μετὰ μεγάλης προσοχῆς καὶ ἀπληστίας, ἤκουσε τὰς ἀποφάσεις του, ἐνόησεν ὄλους τοὺς διαλογισμούς του, ἐθαύμασεν, αὐτὸς, ὁ Βασιλεὺς τῶν πτηνῶν, τὸν μικρὸν Σοφόν, ὡς τὸν ἐνόμασε, καὶ ἀμέσως συστέλλας τὰς μεγάλας καὶ μακρὰς πτερυγὰς του, κατέπεσεν ἐμπροσθεν τοῦ μικροῦ Σοφοῦ καὶ, ὀρθωθείς ὑπερηφάνως ἐπὶ τῶν ὀνύχων αὐτοῦ, τῷ εἶπε :

— Ἰδοὺ ἐγὼ ! Πρόθυμος νὰ ἐκτελέσω πᾶσαν ἐπιθυμίαν σου, πᾶσαν διαταγὴν σου ! . . . Πρόσταξόν με ! . . . Ἀνάβα ἐπὶ τῶν πτερυγῶν μου καὶ ὀδήγηε με, ὅπου σὺ θέλεις.

— Ἐμπρός, λοιπὸν, Ἄετέ μου ! . . . εἰς τὴν ὄρεινὴν ἐκείνην πόλιν ! ! ! εἶπεν ὁ Λεοντόκαρδος βροντοφῶνως, ὡς εἰ διέταττε τὸν Βασιλέα τῶν Βασιλέων νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ καὶ μετ' αὐτοῦ ἀστραπιαίως εὐρέθη αἰφνης ἐπὶ τῆς ὀρχέως τοῦ Ἄετου ἐν μέσῳ τῶν πτερυγῶν, τὰς ὅποιαις ἐκράτει ἐναλλάξ, ἄλλοτε διὰ τῆς μιᾶς καὶ ἄλλοτε διὰ τῆς ἄλλης χειρὸς !

Εἰς γιλιστόν τῆς στιγμῆς ὁ Λεοντόκαρδος εὐρέθη ἐπὶ πτερυγῶν ἀνέμων εἰς ὕψος δυσθεώρητον.

ὦ ! . . . ποῖον θέαμα ! ! ! ποῖον ὄραμα, τὸ ὅποιον ὁ Λεοντόκαρδος μόνον ἠδύνατο νὰ βλέπῃ μετὰ τὸν Κτίστην τοῦ Παντός, καὶ τὸν Ἄετόν !

Οἱ ἀστέρες γύρω ἔλαμπον περιλαμπροί ! . . . Τὰ νεφρὰ ἀνυψούμενα ἐσχηματίζοντο εἰς ἀπέραντον αἰθέριον κύμα, ἀπαστράπτον ἐκ τῶν ἀκτίνων τῆς σελήνης καὶ τῶν ἀστέρων !

Ἡ γῆ ἦτον ἀόρατος ! Πληθὺς δὲ ἄλλων οὐρανίων σωμάτων περιεφέροντο περὶ αὐτήν καὶ περὶ τὸν ἥλιον, ὁ ὅποιος ἐκ μακροτάτης ἀποστάσεως ὕψισθεν τῆς αἰωρουμένης ἐν τῷ κενῷ γῆς ἔβλουεν ὅλα τὰ ἐπουράνια σώματα διὰ μυρίων γιλιακτίνων κωνοειδῶν δεσμῶν ! !

ὦ ! Ἐκεῖ ὑψηλά ἡ νύξ ἦτον ἀγνωστος ! ἔβασίλευε πάντοτε ἡ γαλήνη, ἡ ἡρεμία, τὸ φῶς τῆς ἡμέρας !

Ἄν ἔμενον ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος, θὰ ἦτο Θεῖον ἂν δὲν θὰ ἀπησχόλει τὸν νοῦν του, τὴν φαντασίαν του, οὐδὲν γήνινον, οὐδὲν ἀνθρώπινον !

Θὰ εἴχη περιφορούμενος ὑπὸ ἀόρατων ἀγγέλων, θὰ εἴχε μακάριος ἐν ἐκστάσει αἰωνίᾳ, ἐν ἀπολαύσει θεῆς, ἀμέριμνος, ἄφροντις, ἀγγελικὸν διαίτην βίον !

Βεβαίως οἱ ἄνθρωποι δὲν ἐγνωρίζον τίποτε περὶ αὐτοῦ τοῦ κόσμου, καὶ τῆς ἐν αὐτῷ ζωῆς. Οὐδὲν ἄλλο, εἰμὴ περὶ τῆς κινήσεως καὶ τῆς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεως τῶν οὐρανίων σωμάτων ! Περὶ τούτων καὶ μόνον ἐγνωρίζον.

Οἱ ἀναβάτες ὀλίγον ὑπεράνω τῆς γῆς ἀεραυῶνται δὲν θὰ ἦσαν τολμηροὶ τόσον ὥστε νὰ προχωρήσουν ὀλίγον ὑψηλότερα, ὅπου αὐτὸς εἶνε τώρα ! Σχεδὸν πλησίον τοῦ Θεοῦ, ψυχῇ καὶ σώματι !

ὦ ! τί θαύμα ! . . .

Δὲν θὰ ἔκαμνεν ἀνόητα, ἂν κατέλιπε τὸν οὐράνιον, τὸν θεῖον αὐτὸν καὶ ἀγγελικὸν κόσμον, διὰ νὰ κατέλθῃ πάλιν μετὰ τῶν ὁμοίων του : καὶ διατί ; διὰ μόνον τὸν λόγον νὰ τοῖς εἶπῃ περὶ αὐτοῦ, ὅ, τι εἶδε ; ! . . .

Τίς εὐτυχὴς ἐπόθησέ ποτε τὴν δυστυχίαν !

« Νὰ ἐπανέλθῃ κάτω, ἐπὶ τῆς γῆς ! » ὦ, τί ἀπαίσια σκέψις, φρικώδης, σκοτεινὴ, ἐν μέσῳ ἀπλήτου διαχυεῖας, ἐν μέσῳ ἀράτου εὐδαιμονίας ! !

Νὰ διατρέχῃ εἰς μίαν στιγμὴν τὸν κόσμον ὅλον, νὰ βλέπῃ μὲ ἐν βλέμμα τὸ Σύμπαν, καὶ νὰ τῷ διέρχῃται τοῦ νοῦ ἡ ἰδέα νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν Γῆν ! !

Ὅχι ! . . . Ἐκατομμυριακῶς ὄχι !

— *« Δὲν καταβαίρω ! »* εἶπε δυνατῇ τῇ φωνῇ !

— Εἶσαι ἀετοκαρδος. βλέπω, μικρὴ μου Σοφὴ, εἶπεν ὁ Ἄετός πρὸς τὸν Λεοντόκαρδον καὶ χεῖρω πολὺ, διότι πρώτην φοράν, ἐγὼ, πρῶτος, καὶ ὁ μόνος ἐκ τῶν Ἄετῶν, ἔφερα ἐπὶ τῶν πτερυγῶν μου εἰς τὰς οὐρανίους γώρας ἄνθρωπον, τὸ σοφώτερον πλάσμα τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ! . . . Πρόσταξόν με τώρα εἰς ποῖον τόπον καλλίτερον ἀπὸ αὐτὸν θέλεις νὰ σὲ ἀφῇσω ! . . .

— Ὑπάργει καὶ ἄλλος καλλίτερος τόπος ἀπὸ αὐτόν, εἶπε, πρώτην φοράν φοβηθείς ἐπὶ ζωῆς του ὁ μικρὸς Λεοντόκαρδος.

— Ἐγὼ δὲν γνωρίζω ἄλλον, ἐὰν θέλῃς ὅμως, σοὶ δεκνύω καὶ ἐκείνον, τὸν ὅποιον ἐπόθησας νὰ ἴδῃς ἐπὶ τῆς Γῆς !

— Ὅχι, ὄχι ! . . . ἐνεθυμήθην ! Ὑπάργει καὶ ἄλλος κόσμος

Μιχαὴλ Ε. Κανακάκης.

Τὸ Μνῆμα τῆς Μητέρας

Ἦστὸ Κοιμητήρι τοῦ χωριοῦ μετ' αὐτὸ βορροκρομένο,
Ἐνα παιδάκι μοναχὸ
Ἐπερπατοῦσε τὸ πτωχὸ
Με βῆμα λυπημένον.

Με στεναγμῷ τὰ μνημάτα κυττοῦσε θαρραμένον,
Καὶ τοὺς σταυροὺς γονατιστὰ
Ἐδιάβαζε σπλαγχνιστὰ
Ἦστὰ χρώματα σκνυμένον.

Ἐβράδιασε γὰρ τριγυρῆ Ἐτὴ χώρα τοῦ θανάτου,
Ἦσταρ ἐξάφρον ἐμπροστὰ
Τὸν νεκροθάπτη ἀπαρτῆ
Ἦσταρ γάρτασμα σμὰ του.

— Φέρε μου τὴν μητέρα μου καὶ πάλι νὰ φιλήσω,
Νὰ μ' ἀγκαλιάσῃ με χαρὰ,
Νὰ με φιλήσῃ μιὰ φορὰ
Κ' εὐθὺς ἀς ἐξυψήσω.

εἰς τοὺς Οὐρανοὺς, πολὺ ὑψηλότερα ἀκόμη ἀπ' ἐδῶ ! . . . Τίς θὰ μὲ ἐμποδίζε νὰ εἰσελθῶ εἰς αὐτόν ; . . .

Καὶ ὁ Ἄετός, ἀπορήσας διότι τόσον αἰφνιδίως μετεβλήθη ὁ μικρὸς Σοφὸς εἰς ἐγώιστὴν, καὶ διότι ἀμέσως ἡ νεωτέρα εὐτυχία τὸν ἔκαμνε νὰ λησμονήσῃ τὴν προτέραν του κατὰστασιν, τῷ ἀπήντησε μετὰ θυμοῦ :

— Ἄλλὰ σὺ δὲν εἶχες ποθῆσαι αὐτόν ! Σὺ ἠθέλεις νὰ Βασίλευσῃς εἰς ἄλλον, ἐπίγειον, εἰς τὸν ὅποιον ἐνόμιζες, ὅτι Σὺ θὰ ἦσο ὁ καλλίτερος ! . . . Ἐνόμισας ὅτι σὺ ἐγνωρίζεις τὰ πάντα, ὅτι σὺ ἠδύνασο νὰ ἐπιβάλλῃς τὴν γνώμην σου, ὡς σοφίαν ἀλάνθαστον, ὅτι δὲν εἶχες ἀνάγκην τῆς συμβουλῆς τῶν μεγαλύτερόν σου, ὅτι ἠδύνασο τέλος τὸ πᾶν νὰ κατορθώσῃς, ὅτι καὶ εἰς μίαν στιγμὴν ἠδύνασο νὰ ἀναβῆς τὴν πόλιν, ἡ ὅποια σοὶ ἐφάνη ὅτι ἐκεῖτο ἐπάνω τοῦ ὄρους καὶ ἡ ὅποια ὅμως ἦτον αὐτὴ ἐδῶ, ὅπου τώρα εὐρίσκεσαι μετ' ἐμοῦ ! . . . Βασίλευσον, λοιπὸν ἐγώιστὰ, ὑπερήφανε ! Βασίλευσον, μάταιε ! »

— Ἄετέ μου, ἄετέ μου ! . . . ἔλεος ! ἔλεος ! ! ! . . .

Εἰς τὰς φωνὰς αὐτοῦ ἔτρεξαν περὶ τὴν αὐγὴν ὄλοι καὶ εὔρον τὸν μικρὸν Λεοντόκαρδον ὄρθιον ἐπὶ τῆς κλίνης του, μόλις δυνάμενον νὰ ἐνοήσῃ πῶς εὐρίσκατο εἰς τὸ ἐπίγειον δωμάτιόν του καὶ τὸ σωτηριωδέστατον, πῶς εὐρέθη σώος καὶ ἀβλαβὴς ἐπὶ τῆς κλίνης του ἐκ τῆς μεγάλης ἐκείνης πτώσεως ἐκ τῶν πτερυγῶν τοῦ ὑψηλοῦ Ἄετου ! . . .

Ἐλησμόνησα, βλέπετε, νὰ σὰς εἶπω, καλοὶ μου φίλοι, ὅτι ἦτον ὄνειρον, τὸ ὅποιον εἶδεν ὁ Λεοντόκαρδος τὴν ἐσπέραν τῆς ἡμέρας ἐκείνης, κατὰ τὴν ὅποιαν ἠπάτησε τὸν Λεόντα εἰς τὸ δάσος, ὅπῃθεν ἐπέστρεψεν ὑπερήφανος καὶ νομιζὼν ἐγώιστικῶς, ὅτι αὐτὸς εἶνε πρῶτος Βασιλεὺς ὄλων τῶν Ζῶων, καὶ τοῦ Ἄετου, ὁ ὅποιος, ὅπως τότε διήλθε τυχαίως καὶ ἀσκόπως ἐν τῇ φαντασίᾳ του, διήλθε καὶ καθ' ὑπνοῦς καὶ ἐδιδάξε τὸν Λεοντόκαρδον, νὰ μὴ περᾷ πολὺ ἕψηλά καὶ νὰ μὴ ἀναλαμβάνῃ, οὐδὲ νὰ φαντάζῃται ἐργα ἀνώτερα τῶν δυνάμεών του, ἐκτός ὅταν τὰ βλέπῃ εἰς τὸ ὄνειρόν του !

Μιχαὴλ Ε. Κανακάκης.

— Τί θέλεις, λέει, μοναχὸ ἐδῶ καὶ τριγυρίζεις ;
— Μνῆμα τῆς μάρας μου ζητῶ
Ἦες μου γὰ ζήσης, ἂρ αὐτὸ
Πατέρα μου, γνωρίζεις ;

Ἀπὸ τὰ χεῖρα μου περνοῦν, κρεβάτια γὰ τοὺς στρώνω,
Τοὺς ξεκουράζω σπλαγχνικὰ
Ἀπὸ καύμους κ' ἀπὸ κακὰ
Ἐδῶ τοὺς ἐλαφρῶνα.

— Αὐτὸ γυρεῖω γὰρ νὰ ἐρῶ κ' ἐγὼ, καλὲ πατέρα.
Ξεκουράσε με, δὲν μπορῶ
Τὸν κόσμο κόλασι θαρρῶ
Νὰ ζῶ χωρὶς μητέρα !

ΤΙΜΟΛΕΩΝ ΧΡΥΣΟΓΑΗΣ.

ΤΟ ΑΔΟΞΟ ΒΟΥΝΟ

(ΔΙΑΛΟΓΟΣ)

ΠΡΟΣΩΠΑ: Πέτρος, *ἔτῳ 13.*
Νίκος, *ἔτῳ 10.*

ΝΙΚΟΣ

Σὲ βλέπω, Πέτρο, γελαστό· μοῦ φαίνεται ἔξιν νάρχεσαι ἀπὸ πόλεμο, μὲ κάμματα γάτα βέβαια, καὶ σὺ θὰ ἦσαι δίχως ἄλλ' ὁ νικητὴς!

ΠΕΤΡΟΣ σοβαρῶς

Δὲν σ' ἔχω ἄξιον νὰ τόβρης τόσῳ εὐκολῶ!..

ΝΙΚΟΣ ἀδιαφορῶν

Παιχνίδια τότε ὁ παπποὺς σοῦ ἔφερε ἢ σῦκα, φρούτα, δώρη ἢ γλυκίσματα, ... τί ἄλλο!

ΠΕΤΡΟΣ μειδιῶν

Μὴ σπᾶς ἀδικίως, Νίκο, τὸ κεφάλι σου!.. Δὲν θὰ τὸ εὐρέψῃ, ὅχι!..

ΝΙΚΟΣ ἀδημονῶν

Ἄμ' τί λοιπὸν σὲ ἔκαμε νὰ χριστεύσαι; τόσον πολὺ!

ΠΕΤΡΟΣ προσποιούμενος

Δὲν εἶνε δὴ καὶ τίποτα!.. Χαίρομαι μόνον ποῦ δὲν ξεῦρεϊς σὺ, ὅ, τι γνωρίζω ἐγώ.

ΝΙΚΟΣ παρακλητικῶς

Καὶ δὲν θὰ μοῦ τὸ εἶπῃς;.. Εἶμαι πολὺ περίεργος... Γιὰ πᾶς μου, Πέτρο, σὲ παρακαλῶ, ... πολὺ!..

ΠΕΤΡΟΣ

Ἄ!.. ὁ παπποὺς μου μοῦ ἔλεγε πῶς δὲν πειράζει τόσῳ νὰ ἦνέ τις περίεργος, ὅσω νὰ ἦνε ἀνυπόμονος, ὅπως ἐσὺ!.. Ἄλλ' ἔχεις δικηρὸ περὶ πολὺ ἀκόμη θὰ ἦσο ἀνυπόμονος, ἀν εἴξευρες τί ἔχω νὰ σοῦ πῶ!..

ΝΙΚΟΣ ἐπιμόνωος

Μὰ πᾶς μου, Πέτρο, πᾶς μου, νὰ χαρῆς!.. (μετανοῶν) Ἄν θέλῃς πάλι... εἰ δὲ μή... (στρέφει ἀλλοῦ τὸ πρόσωπον).

ΠΕΤΡΟΣ μειδιῶν

Θυμῶνεις;... τόσῳ εὐκολῶ;... Μὲ χωρὶς κόπον, Νίκο, θέλεις γὰρ νὰ μάθῃς, ὅ, τι ἐπιθυμεῖς;... Ἐγώ, ἀν εἴξευρες, πόση ὥρα ἐτυραννήθηκα!..

ΝΙΚΟΣ παραπονοῦμενος

Καλὰ λοιπὸν!.. δὲν εἶσαι φίλος!.. δὲν μὲ ἀγαπᾶς!..

ΠΕΤΡΟΣ

Δὲν σ' ἀγαπῶ;... (γελῶν). Ἄ ἄ ἄ, τὰ ἴδια ἔλεγα κ' ἐγώ εἰς τὸν παπποῦ μου, γὰρ νὰ μοῦ τὸ εἶπῃ τοῦ ἔλεγα κ' ἐγώ πῶς δὲν μὲ ἀγαπᾶ, κ' ἀκόμη περισσότερο, οὔτε παπποὺς μου ὅτι δὲν ἦτανε, ἀφοῦ δὲν μοῦ ἔλεγε ὅ, τ' ἤθελα... Ἄς ἦνε ὅμως σοῦ τὸ λέγω. Νά!..

ΝΙΚΟΣ χαίρων

Δὲν θὰ χαρῆς ἀκόμη, Πέτρο, περὶ πολὺ, ἀμὰ τὸ μάθω κ' ἐγώ;

ΠΕΤΡΟΣ εὐχαρῶν

Γ' αὐτὸ καὶ μόνον θὰ σ' τὸ εἶπῶ. Προγῆθς, ἐπήγαμεν περίπατο, ἐγώ καὶ ὁ παπποὺς, χωρὶς νὰ ἐνοήσωμεν, μὲ χίλιαις ὀμιλίαις ὁμιρορρῶν ποῦ ἐκάλναμεν, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν κορφὴν ἑνὸς μικροῦ βουνού.

ΝΙΚΟΣ

Ἄχ! τί ώραϊα!.. νὰ ἤρουν καὶ ἐγὼ μὰζύ!..

ΠΕΤΡΟΣ ζωηρῶς

«Πέτρο!—μοῦ λέγει: Ἐφαρικά ὁ παπποὺς εἰς τὴν ραχοῦλα τοῦ βουνού, καὶ πλῆθος σπηθαίαις ζωνταναῖς πετιῶνται ἀπ' τὰ μάτια του.—Ἐάν Ἑλληνοπαῖδα ποῦ εἶσαι, θέλω νὰ μοῦ πῆς, πῶς εἰμπορεῖς νὰ κάνης τὸ βουνάκι; αὐτὸ ψηλὸ, περήφανο, θεόρατο... νὰ τὸ ἀνκιδάσης χίλιας σπηθαίαις ψηλὰ ἔς τὸν οὐρανὸ;... χωρὶς νὰ τὸ πειράξῃς ὅμως διόλου ἀπ' τὴ θέσι του!... μπορεῖς;...»

ΝΙΚΟΣ περιέργως

Καὶ τί τοῦ εἶπας;

ΠΕΤΡΟΣ

Τίποτα!.. Ἐστάθηκα ἀμείλητος γὰρ νὰ σκεθῶ, μὰ καὶ ὁ νοῦς μ' αὐτὸς εἶχε σταθῆ. Δὲν εἴξευρα τί νὰ εἶπῶ!.. Μεγάλη ὅμως περιέργεια κ' ἀνυπόμονοσι μ' ἐπιπέσε νὰ μάθω πῶς μπορεῖται ἕνα βουνάκι χαμηλὸ, νὰ γίνῃ μὲ τὰ λόγια ὑψηλὸ, ἢ ἄλλως, πῶς; καὶ ἔς τὰ καλὰ καθοῦμενα, χωρὶς νὰ τὸ πειράξῃ ἀπ' τὴ θέσι του!..

ΝΙΚΟΣ

Ἀλήθεια, δυσκόλα πολὺ κ' ἀδύνατα σ' ἡρώτης!.. Κ' ἐγώ, ἀν ἤρουν, τί νὰ σοῦ εἶπῶ, τὸ ἴδιο θὰ ἐπᾶχανε!

ΠΕΤΡΟΣ

Ἄκουσε, Νίκο, νὰ ἰδῆς τί μοῦ πε' ξεῦρεϊς τί πολεμιστῆς ποῦ ἦτον ὁ παπποὺς... τί μάχαις εἶχε κάμει μὲ τοὺς Τούρκους, τοὺς ἔχθρους, τὰ ἀπίστα σκυλλία, γὰρ νὰ μὰς δώσῃ ἐλευθερὴ Πατρίδα αὐτὸς καὶ ὅλοι οἱ συντρόφοι του!

ΝΙΚΟΣ

Ἀλήθεια! Πόσα τοὺς ὀρεῖλομεν!.. Τὴν εὐτυχίαν, τὴν ζῶνιν!.. Καὶ χίλια ἄλλα ἀμέτρητα καλὰ! Ἐλευθεριά, Πατρίδα τιμημένη, κ' Ἐκκλησιά!..

ΠΕΤΡΟΣ

«Παιδί μου, μοῦ πε, οὐτ' ἐγὼ δὲν τὸ ξεῦρα, μὰ τὸ μάθω ὁ ἴδιος, χωρὶς νὰ μοῦ τὸ εἶπῃ κανεὶς!.. Ὅμως σ' τὸ λέγω νὰ τὸ ξεῦρῃς καὶ νὰ τὸ θυμᾶσαι πάντα ὅσο ζῆς!

ΝΙΚΟΣ σοβαρῶς

Κ' ἐγὼ θὰ τὸ ἐθυμοῦμαι! σ' τὸ ὀρκίζομαι!

ΠΕΤΡΟΣ ζωηρῶς

«Νά! μοῦ πε, τὴν Σημαίαν μας νὰ στήσης εἰς αὐτὸ ἢ ν' ἀποθάνῃς πολεμῶν!!

— Ἀλλὰ, παπποῦ μου, τὴν εἶνε ὁ βουνὸς ἢ ἡ Πατρίς, καὶ εἶνε δοξασμένα πλέον τὰ βουνὰ αὐτὰ ἐδῶ!.. ἐτόλμησα νὰ πῶ καὶ μὲ θυμὸ μου εἶπεν»

— «Ὅχι αὐτὰ!.. εἶνε πολλὰ ποῦ καροτεροῦν εἰς ἄλλα μέρη γὰρ νὰ δοξασθοῦν! Εἶνε ἔς τὴν Κρήτη, ἔς τὴν Μακεδονία καὶ ἔς τὴν Ἱππερο, ἔς τὴν Θράκη, ... ἔς ὅλη τὴν Τουρκία!.. Κ' ὅσο ψηλὸ, θεόρατο κ' ἀν ἦν ἐκεὶ κάθε βουνό, τοῦ κάμου! λέπει ἀπ' αὐτὸ ὁ ἀέρας τῆς Ἐλευθερίας!.. Δὲν κυματίζει ἀκόμη ἐκεὶ ἡ Σημαία τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Πατρίδος μας!.. Γιὰ τοῦτο εἶν' ἀόρατα, χαμένο κ' ἀδοξο!..»

ΝΙΚΟΣ καὶ **ΠΕΤΡΟΣ** ἀναχαλιζόμενοι λέγοναι ζωηρῶς

Ἡμεῖς λοιπὸν νὰ τὸ δοξάζωμεν! ἡμεῖς!..

Μιχαὴλ Ε. Κανακάκης

ΑΙ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΑΙ

(ΕΙΚΩΝ)

Ὁ Κύρ-Σταμάτης ἦτο κηπουρὸς εἰς ἕνα κηπὸν ἑνὸς πλουσίου κτηματίου, καλὸς καὶ τίμιος ἐργάτης· εἶχε δὲ σύζυγον καὶ δύο θυγατέρας, τὴν Εἰρήνην καὶ τὴν Ἀγγελικὴν. Ὁ Κύρ-Σταμάτης ἐλάμβανε παρὰ τοῦ κηπουροῦ μικρὸν μισθὸν διὰ τὴν ἐργασίαν του καὶ δι' αὐτοῦ κατώρθωνε νὰ συντηρῇ τὴν μικρὰν οἰκογένειάν του. Ἐν μὲν λέξει ἦτον εὐτυχὴς ἐν τῇ πτωχείᾳ του, διότι ἡ εὐτυχία δὲν εὑρίσκειται εἰς τὰ πλούτη καὶ τὰ μεγαλεῖα, ἀλλ' εἰς τὴν οἰκογενειακὴν ἀγάπην καὶ ὁμόνοιαν.

Ποία ὅμως εὐτυχία δύναται νὰ ἐξαικολούθησῃ, ἐπὶ μακρὸν ἄνευ θλίψεως καὶ στενοχωρίας; Ἡ ἱστορία τοῦ παρελθόντος καὶ τὰ καθημερινὰ παραδείγματα μὰς πείθουσιν ὅτι καὶ τὴν μεγαλειτέραν εὐτυχιάν θὰ τὴν παρακολουθῆσῃ ταχέως ἡ συμφορὰ, ὅπως τὴν τρικυμίαν ἡ γαλήνη. Καὶ διὰ τὴν πτωχὴν λοιπὸν αὐτὴν οἰκογένειαν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ μεταβληθῇ ὁ γενικὸς κανὼν. Ἡ δυστυχία ἔκρουσε τὴν θύραν τῆς ἀμειλικτικῆς! Ὁ Κύρ-Σταμάτης ὁ προστάτης τῆς πτωχῆς αὐτῆς οἰκογενείας εὐρέθη μίαν προΐαν νεκρῶς!

Ὁ θάνατος εἶναι μέγα καὶ ἀνεπανάρθωτον κακόν, μεγαλειτέρον ὅμως, ὅταν ἀφῆνῃ ὀπίσθεν αὐτοῦ γῆραν καὶ ὄρφανὰ ἄνευ οὐδενὸς προστάτου!

Ἡ γῆρα τοῦ Κυρ-Σταμάτη, βαρέως φέρουσα τὸν θάνατον τοῦ συζύγου τῆς, προσεπάθει νὰ παρηγορηθῆται πτωχὰ ὄρφανὰ, ἐνὼ πράγματι αὐτὴ εἶχε ἀνάγκην παρηγορίας.

Ἐπρεπεν ἡ ταλαίπωρος μήτηρ νὰ σκεθῆ πῶς θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξοικονομῆσῃ τὸν ἄρτον διὰ τὰ ἀπροστάτευτα τέκνα τῆς καὶ εἰς τὴν σκέψιν ταύτην ἀνέλυτο εἰς δάκρυα βλέπουσα πρὸ αὐτῆς ἀποτρόπαιον τὸ φάσμα τῆς δυστυχίας. Ἀλλ' ὁ Θεὸς, ὁ ὁποῖος οὐδένα ἀφήνει ἀπροστάτευτον, ὅταν τὸν ἐπικαλεῖται, δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐλθῇ ἀρωγὸς εἰς τὴν πτωχὴν οἰκογένειαν τοῦ Κυρ-Σταμάτη. Πλουσία γυνὴ διερχομένη μίαν ἡμέραν ἐξώθεν τῆς οἰκίας τοῦ Κυρ-Σταμάτη καὶ μαθοῦσα παρὰ τῆς θηνούσης γῆρας τὴν δυστυχίαν τῶν προσέλαβεν αὐτὴν ὡς οἰκονόμον τῆς καὶ τοιοῦτοτρόπως ἡ ταλαίπωρος οἰκογένεια κατώρθωσε νὰ σωθῆ ἐκ τοῦ θανάτου τῆς πείνης καὶ τῆς δυστυχίας.

Ἡ πτωχὴ οἰκογένεια ἔζη πάλιν εὐτυχῆς!.. Πλὴν ἡ εὐτυχία ἀπέχει ἀπὸ τὴν δυστυχιάν ὅσον ἡ νύξ ἀπὸ τὴν ἡμέραν καὶ ἡ πτωχὴ οἰκογένεια καὶ πάλιν ἠσθάνθη ἐνωρίς τὴν ἀλήθειαν ταύτην. Ὀλίγον μετὰ τὴν πρόδηλσιν τῆς μητρὸς εἰς τὴν ὑπερσίαν τῆς πλουσίας κυρίας, ἡ μικροτέρα κόρη τῆς ἡ Ἀγγελικὴ ἠσθάνθη ἐπικινδύνως.

Ἀπελπιστικὴ κατὰστασις! Ἡ μήτηρ τῆς δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν περιποιήθῃ, διότι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀπουσιάσῃ ἀπὸ τὴν ὑπερσίαν τῆς. Ἐπρεπεν ὁ κληρὸς νὰ περιποιῆται καὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ τὴν ἀσθενῆ ἢ μεγαλειτέρα ἀδελφὴ τῆς Εἰρήνης. Καὶ πόσον θερησευτικῶς ἐξετέλει τὸ καθήκον τῆς ἡ καλῆ ἀδελφῆ! Ἐχουσα ὀδηγὸν τὸ ὠρολόγιον τῆς ἐκκλησίας ἔδιδε κατὰ τὴν ὀρισμένην ὥραν τὸ ἰατρικὸν εἰς τὴν ἀδελφὴν τῆς, τὴν παρηγορεῖ ὅταν ἐθλιβετο καὶ τὴν ἐσυνοτρόφειε νύκτα καὶ ἡμέραν. Τί πολὺ τιμὸς ἀδελφῆ!.. Τί ἀνεκτίμητος νοσοκόμος ἡ μικρὰ Εἰρήνη!

Χάρις εἰς τὰς περιποιήσεις τῆς καὶ τὴν μητρικὴν ἐπιθέψιν τῆς, ἡ μικρὰ Ἀγγελικὴ μετ' ὀλίγον ἰάθη καὶ ἠδυνήθη νὰ ἐγερῆ ἐκ τῆς κλίνης.

Ἀπὸ τῆς ἐπιτυχῆς ἐκείνης, ἡ τύχη, ἡ ὅποια τόσον σαλευρῶς ἐδοκίμασε τὴν πτωχὴν αὐτὴν οἰκογένειαν, ἐμειδίασεν ὀριστικῶς πρὸς αὐτήν.

Ἡ μήτηρ τῶν ἀπολαύσασα τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς πλουσίας κυρίας τῆς εὐτυχῆς μεγάλης ὑποστηρίξεως παρ' αὐτῆς. Ἡ πλουσία αὐτὴ κυρία ἐφρόντισε διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἀποκατάστασιν τῶν πτωχῶν αὐτῶν ἀδελφῶν καὶ μετὰ πάροδον ὀλίγων ἐτῶν αἱ δύο ἀδελφαί, εὐτυχεῖς πλέον, ἤυγχον ὑπὲρ μακροβιότητος καὶ εὐτυχίας τῆς πλουσίας κυρίας τῶν... .

Ποία εὐχαρίστησις ὅταν κάμη τις τοιαύτην χορσιν τοῦ πλοῦτου του, καὶ ποῖον παράδειγμα ἀνταμοιβῆς ὅταν τις δὲν ἀπογοστεύεται ἀπὸ τὰς ἀλλεπαλλήλους συμφορᾶς, ἀλλὰ παλαίει μετὰ θάρρους καὶ καρτερίας πρὸς τὴν δυστυχίαν, ἔχων πεποιθήσιν εἰς τὸν Θεὸν τὸν Σωτῆρα τῶν ὅλων.

Ni-Cos

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΝΝΑΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

* Ἄν καὶ πολλοὶ φίλοι μου ἔλαβον μέρος εἰς τὸν ἐνάτον διαγωνισμόν ἐν τούτοις ἔξ ὅλων τῶν ἀποσταλέτων διηγημάτων δὲν ἐκρίθη κανὲν κατὰλληλον πρὸς δημοσιευσιν, ἄλλων μὲν χωλινόντων περὶ τὴν σύνδεσιν, ἄλλων περὶ τὸν μῦθον καὶ ἄλλων γραφέντων κατὰ παράθεσιν τοῦ ὄρου τοῦ διαγωνισμοῦ, καθ' ὃν τὸ διηγηματικὸν ὀφεικέμενον ἐπρεπε νὰ περιλαμβάνῃ μίαν τὸ πᾶσι σελίδα τοῦ Περιδικίου. Εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην προέβη ἡ διεύθυνσις, ἵνα καταστήσῃ προσεκτικῶς τοὺς μικροὺς τῆς φίλους, ὡν τὰ σχετικῶς καλλίτερα διηγήματα κρινόντως ἐξῆς: 1) τὸ εἶναι ἐν Ἀθήναις Παύλου Λεωνιδάκη, 2) τὸ εἶναι ἐν Κορινθίοις I. Βλαμιδίη, 3) τὸ εἶναι ἐν Ναυπλίῳ Πολυκοῦ Ἀστέρου, 4) τὸ εἶναι ἐν Κορινθίοις Πολυξένης Πλιασκού, 5) τὸ εἶναι ἐν Ἀθήναις Φιλοπάτριδος Ἐλληνοπούλας, 6) τὸ εἶναι ἐν Σέρβῳ Ἐλένης Γ. Κουτσοβέλλη, 7) τὸ εἶναι ἐν Ἀθήναις Ἀγγελικῆς Στ. Κιάπαια παμμέγιστον! καὶ 8) τὸ εἶναι ἐν Ἀθήναις Αἰκατερίνης Ρεταϊνῆ. Τὰ λοιπὰ 18 ἀμιλλώντων ποῖον νὰ καταλάβῃ τὴν ἐνάτην θέσιν. Εἰς τοὺς ἐπίμαχον πρώτους ἀποσταλέντων τὰ ὀρισθέντα βραβεῖα χωρὶς ὅμως νὰ δημοσιευθῶσι τὰ διηγήματά των ἐν τῷ Περιδικίῳ.

ΠΙΕΤΡΟΣ ΒΑΝΤΑΕΛ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΧΠ

Δύο πατέρες

(Συνέχεια - ἴδε προηγούμενον τεύχος)

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν Πέτρον, αὐτὸς δὲν ἐκοιμήθη καθόλου· ὅ,τι δὲ ἠπόδιζεν αὐτὸν νὰ κοιμηθῇ, ἦτον ἡ πρότασις, τὴν ὁποῖαν θὰ ἀνήγγελλον εἰς τὸν Ἰάκωβον τὴν ἐπαύριον.

Ἡ πρότασις αὕτη εἶχε γεννηθῆ εἰς τὸν ἐγκέφαλον τῆς Μαρίας· ὁ Πέτρος ἐνδομύχως δὲν ἠθέλει νὰ τὴν παραδεχθῇ, ἐν τούτοις δὲν εὐρίσκει λόγους ν' ἀρνηθῇ τὴν συγκατάθεσιν τοῦ. Δὲν ἦτο πλέον ὁ Πέτρος ἐκεῖνος, ὅστις διηύθυνε τὰς περιστάσεις· τώρα ἀφίνετο νὰ ὀδηγῆται ὑπ' αὐτῶν, οὐχὶ βεβαίως ἄνευ ἀνησυχίας τινὸς περὶ τοῦ ἀγνώστου τέρατος, ἐνθα τὸν ὠδήγουν.

Ὅταν ἐξημέρωσεν, ἐσηκώθη, ἐνεδύθη, καὶ ἀνοίξας τὴν θύραν μετὰ μεγάλου στεναγμοῦ· Ἐμπρός, εἶπε καθ' ἑαυτὸν, ἀφοῦ εἶναι ἀνάγκη! Καὶ ἔπειτα δὲν θὰ μέμφωμαι πλέον ἑμαυτὸν· ὅ,τι καὶ ἂν συμβῆ θὰ τὸ μοιρασθῶμαι». Καὶ ὑπῆγε νὰ εὐρῇ τὸν ἐξαδέλφον τοῦ.

Ἐὰν ὁ ἐξαδέλφος ἐδεικνυεν ὅτι ἠθέλει παρακλήσεις διὰ νὰ παραδεχθῇ, ὅ,τι θὰ τῷ ἐπρότεινε ὁ Πέτρος, θὰ τὸ ἔκαμνεν ἕνεκα συστολῆς, διότι τῷ ἦνοιγεν οὗτος τὴν θύραν τοῦ παραδείσου.

Ὅλα εἶχον κανονισθῆ αὐτὴν τὴν προίαν· ἡ Μαρία ἐφοβήθη πολὺ ν' ἀρῆσθ τὸν Ἰάκωβον νὰ ἐπαναπέσῃ εἰς τοὺς ὄνυχας τοῦ Γκαμπάρ. Ὁ Ἰάκωβος Λεμάνς θὰ κατῶκει πλέον εἰς τὸ δωμάτιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐκοιμήθη τὴν νύκτα ταύτην· θὰ ἐπλήρωνεν ἔν μικρὸν ἐνοίκιον καὶ ὀλίγα διὰ τὴν τροφήν του, διότι εἰς τὸ ἐξῆς θὰ εἴξη μετὰ τῶν συγγενῶν του. Καὶ τοιουτοτρόπως θὰ εἶχε καλλιτέραν κατοικίαν, καλλιτέραν τροφήν παρὰ εἰς τὸ μικρὸν αὐτοῦ ξενοδοχεῖον, χωρὶς νὰ ἐξοδεύῃ περισσότερα· καὶ ἡ Μαρία θὰ ἐπεφορτίζετο νὰ κρατῇ τὰ ἀσπρόροχα τοῦ ἐν καλῇ καταστάσει. Καὶ ἔαν αὕτη εἶχε πολλὰς ἐργασίας, θὰ ἐλάμβανε καμμίαν γυναίκα διὰ νὰ τὴν βοηθῇ κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ πλουσίματος ἢ τοῦ σιδιρώματος.

Ὁ Ἰάκωβος λοιπὸν ἐγκατεστάθη κατ' αὐτὴν ἀκόμη τὴν ἡμέραν.

Ἐπέρασαν πολλοὶ μῆνες, κατὰ τοὺς ὁποῖους ἡ Μαρία καὶ ὁ Ἰάκωβος δὲν εἶχον τίποτε νὰ ἐπιθυμήσωσι. Ὁ ἀρχιεὶς κατάδικος, ψυχὴ μᾶλλον ἀδύνατος παρὰ κακὴ, ὑφίστατο τὴν ἐπίδρασιν τῶν καλῶν πράξεων, ὅπως ὑφίστατο ἄλλοτε τὴν τῶν κακῶν· ἦτο ὁ αἰχμάλωτος τῆς Μαρίας· οὐδέποτε δὲ αἰχμάλωτος ὑπῆρξε τόσον εὐτυχῆς, ὅσον αὐτός.

Ἡ σύζυγός του δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν διευθύνῃ, διότι ἦτο πολὺ ἥπια, καὶ πρὸς τοὺτοίς διότι ἦτο σύζυγός του, καὶ κατὰ τὴν γνώμην του, αὐτὸς ἔπρεπε νὰ διατάτῃ, αὕτη δὲ νὰ ὑπακούῃ. Μετὰ τὴν Μαρίαν ὁμως, ἄλλως εἶχε τὸ πρᾶγμα· ἐνόμιζεν ὅτι δὲν εἶχεν κανὲν δικαίωμα ἐπ' αὐτῆς καὶ εὐρίσκειν εὐχαρίστησιν νὰ κάμῃ ὅλας τὰς θελήσεις τῆς. Ἐκτὸς τούτου αὕτη εἶχε πάντοτε δίκαιον. Αὕτη πρῶτον τὸν κατέστησε καθαρὸν καὶ προσεκτικὸν εἰς τὰ ἐνδύματά του· ἐπέτυχε κατόπιν τὴν διευθύνσιν τῶν χρημάτων του, καὶ τὸν ἠνάγκαζε νὰ θέτῃ χρήματα εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον, μὴ ἀρίνουσα αὐτῷ περισσότερα ἀπὸ ὅσα τῷ ἦρουν διὰ νὰ ἀγοράσῃ τὸν καπνὸν του· καὶ ἦτο ἠναγκασμένος νὰ μὴ πίνῃ εἰμὴ εἰς τὴν τράπεζαν κατὰ τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ καὶ νὰ λησμονῆσῃ τὸν δρόμον τοῦ καπηλείου· αὕτη ἐσκυλοπαίζε, ὁσάκις οὗτος ἐξέφραζε καμμίαν κακὴν σκέψιν· καὶ δυσπεριστεῖτο καθ' ὁλοκληρίαν, ὅταν εἶλεγε καμμίαν ἀδικίαν. «Εἶναι κακὸν! ἐφώναζε, Πάτερ, ἀλλὰ εἰπέτε τῷ λοιπόν, ὅτι εἶνε πολὺ κακὸν· οἱ τίμιοι ἄνθρωποι δὲν

ἀσέπτονται οὕτω!» Ὅταν συνέβαινε τὸναντίον, ἦτον εὐχαριστημένη ἀπὸ αὐτόν, καὶ τὸν ὠνόμαζεν ἐνότις «πατέρα Ἰάκωβον», διὰ τὸ ὁποῖον οὗτος κατεγοητεύετο. Ἡ Μαρία εἶχε τὸσσην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἠθικῆς του, ὥστε οὗτος ἐροθεῖτο μᾶλλον μῆπως δυσπεριστήσῃ αὐτὴν, ἢ ὅλους τοὺς ἄλλους.

Ὁ Πέτρος Βαντάελ κατέβαλλε μεγάλας προσπάθειας ὅπως εὐρίσκει ὅλα ταῦτα καλὰ· διεμοιράζετο τὸν θησαυρὸν του μετὰ τοῦ Ἰακώβου· δὲν ἠδύνατο ὁμως νὰ μὴ κάμῃ μορρασμὸν τινὰ ὁσάκις ἡ κόρη ἀπεικάλει τὸν Ἰακώβον «πατέρα Ἰακώβον». Προσεπάθει νὰ δικαιολογῆσθ τὸ πρᾶγμα καὶ εἶλεγε καθ' ἑαυτὸν· Εἶναι ἰδική του ἐν τούτοις· θὰ ἦτο δὲ πολὺ κακὸν, ἔαν μοὶ τὴν ἀρῆσει· εἶμαι ἀκόμη εὐτυχῆς, ἐνόσφ τὰ πράγματα εὐρίσκονται εἰς τὸ σημεῖον αὐτό.» Ἀλλὰ μὰ τὴν ὁ δυστυχῆς Πέτρος προσεπάθει νὰ ραίνειται εὐθυμῶς.

Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Γκαμπάρ, ὅστις ἦτο βέβαιος ὅτι θὰ εἶχε συνένοχον ἐντὸς τοῦ ναυστάθμου, ἐπεφυλάσσει πόσον ἀγγίξας ἐκδικήσεως κατὰ τοῦ Ἰακώβου, ὅστις τῷ ἐξέφυγεν ἐκ τῶν χειρῶν του, καὶ κατὰ τοῦ Πέτρου καὶ τῆς Μαρίας, οἵτινες τὸν ἀπέσπασαν ἀπ' αὐτοῦ.

Ἀλλὰ πῶς νὰ ἐκδικηθῇ; Νὰ προσβάλῃ τοὺς δύο ἀνθρώπους ἦτο ἐπικίνδυνον, διὰ τὰς δυνάμεις του· θὰ ἐχρειάζετο νὰ παραλάβῃ βοηθούς, καὶ οἱ βοηθοὶ, μὴ περιμένοντες νὰ κερδίσωσιν ἐκ τοιαύτης ὑποθέσεως, θὰ ἤρνοσαν νὰ τῷ παρέξωσι τὴν βοήθειάν των. Νὰ στρίψῃ τὸν λαίμον τῆς Μαρίας θὰ ἦτο ευκολώτερον, ἂν τὴν συνήντα εἰς κανὲν ἀπόκεντρον μέρος· ἀλλ' αὕτη δὲν ἐξήρχετο ποτὲ μόνη, εἰμὴ ἐν πλήρει ἡμέρᾳ καὶ ὑπῆγαίνε πάντοτε εἰς τὰς μᾶλλον συγκαζόμενας ὁδοὺς. Ἐπειτα ὁ Γκαμπάρ δὲν ἠγάπα νὰ ἐμφωνιδυνοεῖ ἐξήτης λοιπὸν τρόπον ἐκδικήσεως, διὰ τοῦ ὁποῖου νὰ μὴ δυνήθῃ ποτὲ νὰ φανερωθῇ.

Ἐξήτησε κατ' ἀρχὰς ἐργασίαν εἰς τὸν ναυστάθμον· ἐπειδὴ δὲ κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν εἶχον ἀνάγκην πολλῶν ἐργατῶν, τὸν παρέλαβον μετ' ευκολίας.

Ἐγκαταστάθει εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν, προσεπάθει νὰ προσελκύσῃ τὴν εὐνοίαν καὶ ἐμπιστοσύνην ὅλων ἐν τῷ ναυστάθμῳ, ὥστε νὰ δύναται νὰ πηγαίνειρρηται καὶ εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη τῶν πλοίων, εἰς ὅλα τὰ ἐργαστάσια, εἰς ὅλας τὰς ἀποθήκας, χωρὶς νὰ ἐμπνεύσῃ καμμίαν ὑποψίαν. Ἐφαίνετο ὅτι δὲν ἐγνώριζε καθόλου τὸν Ἰάκωβον οὔτε τὸν Πέτρον· ἀλλὰ παρηκολούθει τὴν ἐργασίαν των, καὶ ἐκαιροφυλάκτει νὰ εὐρῇ περιστασιαν.

Ὁ Λεβιάθαν, ὠρχιὸν πλοῖον, ἦτο τότε εἰς τὴν ἀποθήκην· Ὀλίγη ἐργασία τῷ ὑπελείπετο ἀκόμη διὰ νὰ δυνήθωσι μετ' ὀλίγας ἡμέρας νὰ τὸ ρίψωσιν εἰς τὴν θάλασσαν. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἤργοντο πάντοτε νὰ τὸ βλέπωσιν, διότι πρὸ πολλῶν ἐτῶν δὲν εἶχον κατασκευάσει εἰς Λοριάν πλοῖον μὲ τρία καταστρώματα.

Χάρις εἰς τὸ πλῆθος τῶν περιέργων, εἰδημόνων καὶ ἄλλων, οἵτινες ἤργοντο νὰ τὸ θαυμάσωσιν ἢ νὰ ζητήσωσιν ἐλαττώματα, ὁ Γκαμπάρ ἠδυνήθη νὰ ἐπισκερθῇ αὐτὸ ἐλευθέρως, νὰ περιπατήσῃ τόσον εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, καὶ μέγρις αὐτῶν τῶν σκαλωσιῶν, εἰς τὰς ὁποίας εἰργάζοντο οἱ ἐργάται.

Τὴν ἐπαύριον, ὁ Πέτρος Βαντάελ καὶ ὁ Ἰάκωβος Λεμάνς ἀνέβησαν εὐθὺμῶς ἐπὶ τοῦ Λεβιάθαν· εἶχον ἐπιφορτισθῆ νὰ δώσωσι τελευταίον χέρι εἰς μέρος τι τοῦ πλοίου, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ἐτοποθετήθησαν ἐπὶ μικρᾶς σανίδος, τοποθετημένης ἐν εἶδει κούνιας κρεμασμένης διὰ τεσσάρων παλαμαριῶν συννηωμένων ἀνά δύο εἰς ἀρεστὸν ὕψος· ταῦτα κρατοῦν

τες κατέβησαν κατὰ μῆκος τοῦ πλοίου. Δὲν εἶχον ἀκόμη καθῆσαι καὶ τὸ παρασκευασμὰ αὐτὸ ἐτρῖζε.

«ὦ! λέγει ὁ Ἰάκωβος μετὰ τῆς φόβου εἶναι ἀράγε καλὰ στερεωμένα τὰ παλαμάρια καὶ αἱ σανίδες; Τὶ πῆδῃμα θὰ ἐκάμνομεν ἀπ' ἐδῶ εἰς κάτω! Τρέμει κανεὶς νὰ τὸ στοχασθῇ.»

Δὲν ὑπάρχει κίνδυνος· τὰ παλαμάρια εἶναι καινουργῆ, ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος. Ἄλλ' ἔαν πῆσῃ κανεὶς, θὰ γίνῃ κομμάτι· ἐν πλοῖον μὲ τρία καταστρώματα εἶναι ἀρεστὰ ὑψηλόν.»

Ἡμίλει ἀκόμη, ὅτε νέος τριγμὸς ἠκούσθη· τὰ δύο παλαμάρια ἐκ τοῦ αὐτοῦ μέρους (διότι ἦσαν καινουργῆ!) ἐκόπησαν αἶφρως, καὶ οἱ δύο ἄνθρωποι ἠσθάνθησαν τὴν σκνίδα φεύγουσαν ὑπὸ τοὺς πόδας των. Οἱ περιέργοι, οἵτινες εἶχον συναθροισθῆ κάτωθεν αὐτῶν, ἐρρήξαν κραυγὴν τρόμου καὶ ἐφυγαν.

Ἐν τούτοις οἱ δύο ἐργάται δὲν εἶχον καθόλου πέσει· καὶ οἱ δύο ἦσαν κρεμασμένοι εἰς τὴν σκνίδα, καὶ ἕμενον ἐκεῖ κρεμασμένοι εἰς τὸν ἀέρα. Ὁ Ἰάκωβος εἶχε περάσει τοὺς δύο αὐτοῦ βραχιόνιας περὶ ἐνός ὀρθοστάτου τῆς σανίδος των καὶ τὸν ἰκράει κλεισμένον· ὁ Πέτρος ἐκρατεῖτο μόνον διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς, ἀλλ' ὁ εἰς τὸν ποδῶν του εἶχεν εὐρεῖ στήριγμα, τὸ ὁποῖον εἶχον σχηματίσει τὰ δύο κεκομμένα παλαμάρια ἐν εἶδει ἡμικυκλίου· διότι ἐκόπησαν, ὑπεράνω τοῦ μέρους, εἰς ὃ εἶχον δεθῆ διὰ κόμβου, εἰς μέρος ἐνθα ἔπρεπε νὰ ἦσαν στερεώτερα.

Ἡδύνατο λοιπὸν καὶ οἱ δύο νὰ περιμένωσι στιγμὰς τινὰς ὅπως ἐλθωσιν ἄνθρωποι εἰς βοήθειάν των· καὶ ἦδη ἐκ τοῦ πλοίου τοὶ ἐφώναζον· «Κρατηθῆτε καλὰ, ἐφθάσαμεν! θάρρος!» Καὶ ἐσπενδον νὰ τοὶ ρίψωσι κλίμακας ἐκ σχοινίων ἢ νὰ τοὺς τραβήξωσιν ἀπὸ τὰς θυρίδας τοῦ πλοίου.

Ἄλλ' ὁ Πέτρος, δι' αὐτομάτου κινήσεως, ὕψωσε τοὺς

ὄφθαλμούς πρὸς τὸ παλαμάριον τὸ ὁποῖον τοὺς συνεκράτει· καὶ εἶδε μετ' ἀνεκφράστου τρόμου, ὅτι καὶ αὐτὸ ἐπίσης ἦτο πριονισμένον· ἡ κοπὴ ἐμεγάλωνεν ἀπὸ δευτερολέπτου εἰς δευτερολέπτου, ἡ κἀνάβις ἐξέφριζε, τὸ πάχος τοῦ σχοινίου ἠλαττοῦτο ταχύτατα, εἰς τρόπον ὥστε ἐμικνύετο. Πρὶν ἔτι προφθάσωσιν νὰ σπεύσωσιν εἰς βοήθειάν των, βεβαίως, αἱ τελευταῖαι κλωσταὶ τῆς κἀνάβως θὰ ὑπεχώρουν, καὶ οἱ δυστυχεῖς θὰ κατέπιπτον βιαίως· ὁ δὲ θάνατος ἦτο βεβαίως· τοιαύτη πτώσις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐκ τοῦ ὕψους τούτου, ἦτο θανάσιμος, τὰ δὲ τεμάχια τῶν ζύλων, τῶν λίθων, καὶ ἄλλων ἐργαλείων, δι' ὧν ἦτο ἐστρωμένον τὸ ἐδάφος γύρω τοῦ Λεβιάθαν, ἐδιπλασιάζον εἰσέτι τὸν κίνδυνον. Τὸ σχοινίον ἐξηκολούθει νὰ μηκύνεται περισσότερο· δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ σφῆρῃ τὸ βάρος δύο ἀνθρώπων. Ἐὰν εἶχε μόνον ἓνα, ἴσως θὰ ἠδύνατο νὰ κρατηθῆ, ἀκόμη εἰς ὅτου νὰ φθάσῃ ἡ περιμενομένη βοήθεια.

Δὲν δύναται τις νὰ φαντασθῇ, ἔαν δὲν δοκιμάσῃ, τὰς σκέψεις, αἵτινες διέρχονται τὸν ἐγκέφαλον ἐν διαστήματι ἐνός δευτερολέπτου, ἐν καταστάσει μεγάλου κινδύνου.

Ὁ Πέτρος, εἶδεν ὅτι, ἐκν ἠθυσιάζετο, θὰ ἐσωζε τὸν Ἰάκωβον· ἐχάρη εἰς τὴν σκέψιν, ὅτι τώρα ὁ Ἰάκωβος εἶχε γίνε τίμιος ἄνθρωπος καὶ ὅτι θὰ ἦτο καλὸς πατὴρ διὰ τὴν Μαρίαν· ἔστειλεν εἰς τὴν κόρην ὕστατον χαριετιμὸν, καὶ παραδεχθεὶς τὸν τρομερὸν τούτον θάνατον ὡς ἱκανοποίησιν, τὴν ὁποῖαν ἔκαμνεν εἰς τὸν Ἰάκωβον ἀποδίδων αὐτῷ τὴν κόρην του, ἐφώναζεν· «Ἰάκωβε! νὰ ἀνοίξῃς τὸ δροῦνον κιβώτιον. Κατάστησον τὴν Μαρίαν εὐτυχῇ. Χαῖρε!»

(Ὁ τὸ πλοῖον εἰς τὸ ἐπόμενον)

M^m J. COLOMB Εἰρήνη Ε. Κανακάκη

ΨΥΧΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

171 Ἀένιγμα.
Εἶμαι μοῦσα, φιλιτάτῃ μου
ἐν τὸν τόνον μεταθέσω
τότε, φίλε μου, εἰς ῥῆμα
ἐν τῷ ᾄμα θὰ ἐκπέσω!
Ἐστάλη ὑπὸ Ἀνδρίου Θ. Μπούρη.

172 Ἀένιγμα.
Τὸ πρῶτον μέρος δίφθογγος·
Ὁ ὦν τὸ δεύτερόν μου
ὁ ἀριθμὸς δὲ ἑκατὸν
ἔλατ' τὸ σύνολόν μου.
Ἐστάλη ὑπὸ Σταμ. Ματσουᾶ.

173 Ἀκατανόητον.
Εἰς σὲ δὲν εἶμαι, φίλε μου
ἀλλ' εἶμαι εἰς τὴν ἄλλη·
Ἐστὸν Πάθλον ὄχι... Τότε πού;
... Ἐστῆς Ἄνας τὸ κεφάλι.
Ἐστάλη ὑπὸ Ἰ. Βοττάκη.

174 Ἀένιγμα.
Γράμμα εἶναι τὸ πρῶτόν μου·
γράμμα τὸ δεύτερόν μου
καὶ ἐν μικρὸν ζωῖφον
Κάμνει τὸ σύνολόν μου.
Ἐστάλη ὑπὸ Κ. Α. Βανσιώτη.

ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΧΩ

Μεταξὺ δύο μικρῶν τερατολόγων Σταύρου καὶ Κῶστα.
Στ. — Σήμερον ἐξῆπνῃσα μετὸ χέρι εἰς τὴν μύτην μου· μ' ἐπῆρε ὁ ὕπνος τὴν στιγμὴν, ὅπου ἔβουα τὴν μύτην μου καὶ κοιμοῦμαι· τόσον ἐλαφρὰ, ὥστε δὲν ἐκίνησα τὸ χέρι μου ἀπὸ τὴν θέσιν ἐκεῖνην.
Κῶστας. — Ἄμ' ἐγώ; ... φαντάσσομαι ὅτι ἔνα πρῶτ' ἐξῆπνῃσα καὶ εὐρήθηκα μετὰ χέρι αὐτὴν ἐπὶ τὸν οὐρανόν, ὥστε δὲν κρεβάτι καὶ τὸ σῶμα εἰς τὸν ἀέρα. Εἶχα δηλ. ἀποκοιμηθῆ

τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐπρόδουσα εἰς τὸ κρεβάτι! Ἐστάλη ὑπὸ Μιχαὴλ Δελιῆ.
Ὁ μικρὸς Κουρικοκεφαλῆς ροθεῖται πολὺ τοὺς ἰατρούς. Μίαν ἡμέραν ἠσθένησε καὶ ὁ μπαμπᾶς του τῷ ἀποστέλλει τὸν ἰατρόν.
Ὁ Κουρικοκεφαλῆς μαθὼν τὴν ἄριφιν τοῦ ἰατροῦ λέγει εἰς τὸν ὑπὸ ἠρέτην του!
— Εἰπέτου, σὲ παρακαλῶ, ὅτι εἶμαι ἀσθενὴς καὶ δὲν δεῖμαι ἐπισκέψεαι.
Ἐστάλη ὑπὸ Τουρκουμάχοβ Ἐ. Λιάθω.

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΚΩΝΣΤ. Φ. ΣΚΟΚΟΥ Ἐθνικὸν ἩΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ χρονογραφικόν, φιλολογικόν καὶ γεωγραφικόν τοῦ 1891.
Σελίδες καλλιτεχνίως πλήρεις, 450. — Συνεργάται, οἱ διαπρεπέστατοι, ὑπὲρ τοὺς 50. — Ἐπισημὰ ποικίλα περὶ τὰ 400. — Βιογραφία, Εἰκόνας περίπου 80, κλπ. !!!
Ἀπεικόνισμα ἀκριβέστατον, τέλειον, τῆς πρὸ ἡμῶν φιλολογικῆς καὶ κοινωνικῆς δράσεως καὶ ζωῆς. Καθ' ὅλα ἀξίον τῆς φήμης του, ὡς ἀπαραίτητον ἐντύπωμα παντός Ἑλλήνου.
Τὸ συνιστῶμεν θερμῶς εἰς πάντας.
Τιμᾶται χαρτάδετον δρ. 3.50, χρυσοδέτον δὲ δρ. 4.50.

Ἄκουσατε μετὰ προσοχῆς! Ὅλοι! ὅλοι!
« Πῶς συνέβη τὸ δυστύχημα νῦν βραδύνη ἢ ἀποστολῇ τοῦ ἀγαπημένου μου περιοδικού; »
με ἐρωτᾷ ἡ χαριτωμένη Ἀρόσος τῆς Πρωίας.
« Πῶς ἐπῆλθεν ἡ βραδύτης αὕτη, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ μοναδικήν ἐξαίρεσιν καθ' ὅλον τὸν μέγρι τοῦδε βίον τοῦ περιοδικού; » ἐρωτᾷ ἀπαρῶν ὁ καλὸς μου φίλος Ν. Παζαρλῆς.

« Διὰ τὴν ἐνὼ ἐπλήρωσα τὴν συνδρομὴν μου, δὲν ἔλαβον τὸ ἀγαπητόν μου περιοδικόν, τὸ ὁποῖον ἀναμένω ἰναγνωσίως; » ἐρωτᾷ ἄλλος ἀγαπητὸς φίλος, ὁ Ἄποστολος Νίκου.

« Ποία βίαια χεῖρ μοι ἀφῆρσεν ἀπὸ τὸ τοχυδρομείον τὸ γραμματεῖόν μου περιοδικόν; » μοι γράζει ἡ φιλότιμη Πολυξένη Ἡλιάκου.

« Ἡ βραδύτης τοῦ περιοδικού μὲ κατέστησε περιλυπὸν καὶ δυστυχῆ, » μοι λέγει τὸ Τέκνον τῶν Ὀρέων.

« Θλίβην καὶ μελαγχολίαν ἀφῆρτον κισθάνομαι, διότι ἐβράδυνη νὰ ἐκδοθῆ τὸ χαριτωμένον φύλλον, ἀλλ' ἂν, ὃ μὴ γένοιτο, πῶσῃ ποτε νὰ ἐκδοθῆ; ὡ Θεε μου... ἄς μὴν ἴδω ποτὲ αὐτὴν τὴν ἡμέραν! » μοι γράζει ἡ Τουρκομάχος Ἑλλάς.

« Νομίζετε ὅτι ἔχετε δικαίωμα νὰ μὴ στερεῖτε τοῦ διδασκάλου μας, τοῦ ὀδηγοῦ μας, τοῦ συντρόφου μας, τοῦ ἀγαπητοῦ μας περιοδικού; » ἐρωτᾷ ἀπειλητικῶς ὁ φιλότατος Γ. Σάντης.

« Ἀπὸ τὴν ἄ τοῦ μηνὸς ἐρωτῶ τακτικῶς εἰς τὸ τοχυδρομείον, ἀλλὰ μετὰ μεγάλης μου λύπης ἀκούω ἐπαναλαμβάνουμένην ὑπὸ τοῦ διανομέως τὴν ἀπαισίαν φεῖται, δὲν ἦλθε... δὲν ἦλθε... Σκέπτομαι μήπως δὲν ἐξεδόθη; μήπως δὲν μοι τὸ ἔστειλαν; μήπως μοι τὸ ἔστειλαν καὶ ἀπολέσθη;... Σῶσον με ἐπὶ τέλους ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν αὐτὴν, ἀπόστειλόν μοι τὸ περιποθητόν μου περιοδικόν; » μοι γράζει ὁ ἀγαπητὸς Πολικός Ἀστὴρ.

« Ἐκαστὸν ἄνοιγμα τῆς θύρας τῆς οἰκίας μου φέρει παλλοὺς προσδοκίας, ὅτι ἐρῆσεν ὁ σύντροφός τῆς ἡλικίας μου; » με πληροφορεῖ ἡ χαριτωμένη Μαργαρίτη Ἀερογαλιά.

Ἡ φίλη Σαπρῶ Λεοντίς, καθ' ὃν χρόνον ἀνέμενε τὸ ἀγαπητόν της περιοδικόν ἀνέγνωσεν ἀπαξ ἔτι ὅλα τὰ φύλλα ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ!

Ἡ μικροῦλα Τρά-λά-λά, ὅσας ἡμέρας ἐβράδυνη τὸ περιοδικόν, τόσσας μῆνας ἔχασεν ἀπὸ τὴν ζωὴν της!

Ὁ φίλος Α. Παπασταχυρίδης καθ' ὅλον τὸ διάστημα ἤτο βεβῶς καὶ μελαγχολικός!

Ἡ Πρασίνη Χλόη ἐτιμωρήθη ἀπὸ τὴν μαμά της, διότι ἔστειλε δεκάκις τῆς ἡμέρας τὸν ὑπηρετήν εἰς τὸ τοχυδρομείον!...

Ὁ Εὐξείνιος Πόντος ἦτον ἀσθενής, ἀλλ' ἡ ἀσθενεία του ἐδεικνύθη, ἄς ἦς παρελήθην ἡ πρώτη, δευτέρα, τρίτη τοῦ μηνὸς καὶ δὲν ἔλαβε τὸ φύλλον!

Ὁ Ἰω. Δημητριάδης ἐνώ ἐκοιμᾶτο ἐξύπνησεν ὅλος χαρᾷ, διότι εἶδε ὅτι τοῦ ἔσταν τὸ φύλλον, πλην ἀπεκαμῆθη πάλιν, διότι ἐκείνο τὸ ὅποιον εἶδεν ἤτο... ἄερος!

Οὕτε μὲ τρίδιπλοῦ φύλλον δὲν ἱκανοποιεῖται ἡ ἀγωνία τῆς καλῆς Χρυσανθῆς, τὴν ὁποίαν ὑπέφερον ἐπὶ τόσας ἡμέρας ἀναμένουσα τὸ περιοδικόν!

« Φροντίσατε τάχιστα περὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φιλότιμου μοι περιοδικού, μοι γράζει ἡ ἀγαπητὴ Ἠπειρώτισ, καθ' ὅσον μέγρι τοῦδε δὲν τὸ ἔλαβον καὶ ἀνησυχῶ μεγάλως. »

— Καὶ ὅλα αὐτὰ, καὶ πλῆθος ἄλλων ἐπιστολῶν, τὰς ὁποίας δὲν

μοὶ ἐπιτρέπει ὁ χρόνος νὰ δημοσιεύσω, καὶ ἐλόκληροι διαδηλώσεις, τὰς ὁποίας μοὶ ἔκμυεν ἐπανειλημμένως εἰς τὸ γράφειόν μου μὲ τὰς ἐπισκεψαί τοῦ ἀνακρίβητος ἄλλοι συνδρομηταί, εἶνε δαίγματα ἐκτιμῆσας πρὸς τὸ Περιοδικόν, ἀγάπης θερμῆς, ἡ ὁποία μετέβαλεν εἰς γαῖαν τὴν λύπην τῶν Διευθυντῶν τοῦ περιοδικού διὰ τὴν ἀπροδοκῆτως καὶ ἐκ τυχαίων περιστατικῶν προσελθούσων βραδύτητά τῆς ἐκδόσεως καὶ ἀποστολῆς αὐτοῦ... Ὅλα αὐτὰ προσῆλθον ἐκ τῆς ἀνακαινίσεως τοῦ Τοχυδρομείου, ἐκ τῆς ἀλλαγῆς πολλῶν στοιχείων, ἐκ τῆς τοποθετήσεως ἄτυμοιχανῆς ἐν τῷ πιστηρίῳ, καὶ ἐκ τῆς ἀλλαγῆς τοῦ πρώτου καλοῦ διανομέως ἡμῶν, ὁ ὁποῖος τώρα εὐρέθη καὶ αὐτὸς νὰ ἀναχωρήσῃ ἐξ ἀνάγκης εἰς τὴν Πόλιν (!), καὶ νὰ ἀρῆσθαι τεθλιμμένους πλέον τῶν 1000 συνδρομητῶν ἐν Ἀθήναις, κλεισίων καὶ αὐτὸς καὶ ὀδυρόμενος, διότι ἔχασε τόσα δῶρα, τὰ ὁποία καὶ περιεῖον ἔλαβεν ἀπὸ τοὺς μικροὺς του φίλους κατὰ τὴν Πρωτοχρονιά!...

Ἐπειτα ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἀναγνώσατε καὶ τὴν ἐξῆς ἐπιστολὴν, τὴν μόνον, ἡ ὁποία εἶθε νὰ μὴ ἐγράφτο ποτὲ, τὴν μόνον κακίην! δεικνύουσαν τὴν κακίαν, μὲ τὴν ὁποίαν ἐγράφῃ.

«... Πρὸ τῆς ἡμερῶν σᾶς ἔστειλα ἐπιστολὴν καὶ αὐτὴ ἦτο φωνὴ βραδύτης ἐν τῇ ἐρημίᾳ, οὕτε περιοδικόν ἔλαβον οὔτε ἄλλη τινα ἀπάντησιν. Δὲν εἶμπορῶ νὰ ἐνοήσω διὰ τί συμβαίνει τοῦτο μήπως δὲν σᾶς ἐπεκόμισαν ἐνέτασαν ἢ ἀσθενήσῃ μου διὰ τὰ τὸ γριφίδιον νὰ παύσῃ ἄμα τῇ ἀφῆι τῶν ἔτους, τί κατάσταση εἶναι αὐτὴ νὰ πλησιάζῃ ὁ μὴν νὰ λήξῃ καὶ νὰ μὴ λίθῃ τοῦτο. Σᾶς παρακαλῶ νὰ μοὺ στείλατε τὸν τρέξαντος μηνὸς τὸ περιοδικόν καθὼς καὶ κατόπιν τὰ ἔτερα ἄλλα δεῦ καὶ δὲν θὰ σᾶς ἐνοχλήσω πλέον διὰ τὴν συνδρομὴν τοῦ ἄλλου ἔτους. Δὲν δημοσιεύω τὸ ὄνομα, οὔτε τὸ ψευδώνυμον τῆς συνδρομητρίδος. Ἡ ὁποία μοὶ τὴν ἐγράψε, διότι κατακλύσονται νὰ πιστεύω, ὅτι ἐκ τῆς πολλῆς πρὸς τὸ περιοδικόν ἀγάπης ἠναγκάσθη νὰ παρεκτρέψῃ, καὶ διότι περιμένω τάχιστα νὰ ἀνακαίσθῃ ὅσα ἐγράψε, ἀφοῦ πείσθῃ, ὅτι δὲν πταίει ἡ Διευθυνσις, ἀλλ' ὁ νεὸς διανομέας, ὅστις γινώσκει τὰς κατοικίας, καὶ ὅτι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τῇ τὸ ἀποστέλλω τηλεγραφικῶς, διὰ τὴν τὴν λαμπρὴν χιμείωσιν! Πρὸ πάντων δὲ θέλω νὰ ἐνοήσῃ ὅτι ἄνευ αὐτῆς δὲν θὰ γράθῃ τὸ ἠαιδικὸν Περιοδικόν... Ἄν μάλιστα εἶχεν ὀλίγην ὑπομονήν, θὰ ἐβόλεπεν ὅτι τῇ ἀπήνητα εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος.

Διὰ τί προσελίθη Νόσχα Ζαχαρίου δὲν ἔλαβαντες μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν, ἀλλὰ ἐπρωτίστης νὰ γράψῃς ἴδικόν σου διήγημα, ἀφοῦ εἴξευρες ὅτι κανενὸς συνδρομητοῦ διήγημα δὲν δημοσιεύεται ἐκτὸς τῶν βραβευομένων!

ἔλαβον τὴν ἀγγελίαν « τοῦ Ὀρφανοῦ τῆς Κρήτης, » ἀγαπητὴ Μπαμ-Μπούμ, μὲ πολλοὺς ἀληθῶς συνδρομητάς, τόσσους, ὅσους, θὰ ἦχαν αὐτύχης. ἂν ἔκμυεν ἕκαστος φίλος μου. Σὲ εὐχαριστῶ πολύ διὰ τὰς ἐνεργείας σου, λυποῦμαι ὅμως, (διὰ τὴν νὰ σοῦ τὸ κρῦψαι) ὅτι ἐγένοντο εἰς μάτην, διότι δὲν μοὶ ἀπέστειλεις καὶ τὰς συνδρομὰς τῶν ὑπογράφοντων.

Ὀχι, ἀγαπητὴ Νίκου Φωτίου, δὲν θὰ δημοσιεύσω τὸ αἰνιγμὰ σου, διότι δὲν εἶναι γεγραμμένον εἰς ἰδιαιτερόν ἄλλο γάρτσο ὅπως μερῶν ἐξήγηται νὰ γράφηται.

Ἐλάδομεν τὰς συνδρομὰς, φίλε κ. Δομιστῆ καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν.

Ναί, φίλε Εὐρώτα! Πρῶτος σὺ θὰ ἀναγνώσῃς « τὸ "Ὀρφανὸ τῆς Κρήτης, » μεῖνε ἡσυχῆς! Διὰ τοῦτο εἰς σὲ θὰ στείλω τὰ ὀνόματα ὅταν ἐκδοθῇ τὸ Δραμμάτιον.

Παρακαλοῦνται πάντες νὰ ἐπιστρέψωσι τάχιστα τὰς ἀγγελίας τοῦ « Ὀρφανοῦ τῆς Κρήτης, »... μέχρι τῆς 15 Νοεμβρίου.

Πότε πλέον θὰ πληρώσωσιν οἱ καθυστεροῦντες :

Δὲν ἐρῆσεν ἄρα γε ἀκόμη ὁ καιρός, καθ' ὃν ἤθελον εὐδοκήσαι νὰ πληρώσωσιν ἐπὶ τέλους τὴν συνδρομὴν αὐτῶν καὶ τὰς ὑπ' αὐτῶν συλλεγείσας συνδρομὰς κυρίως τινες συνδρομηταί;... .

Ἔως ποτὲ θὰ καταγρῶνται τῆς ὑπομονῆς ἡμῶν, ὑπομονῆς, ἣν ἀκούοντες ἐβραβεύει ἡ ἐκ τῆς ἐκδόσεως τοῦ Περιοδικού ἀφαινεσθεῖς ἡμῶν καὶ ἡ εὐγένεια πρὸς τοὺς τυχοῦν ἀμελήσαντας εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ πρωτίστου καὶ μόνου αὐτῶν πρὸς ἡμᾶς καθήκοντος, εἰς πληρωμὴν τῆς μεγάλας ἐκ δύο ἢ τριῶν δραχμῶν συνδρομῆς;!!!

Ἐπὶ ἐν ἔτος ἐτηρήσαμεν σιγὴν ἐν τῷ περιοδικῷ προσπαθοῦντες διὰ τῆς ἀλληλογραφίας νὰ θέσωμεν τέρομα εἰς τὴν ἀδ-

καν ταύτην ἀδιαφορίαν τῶν ἐν λόγῳ παραδόξων συνδρομητῶν, ἀλλ' ἐξαντλήσαντες πᾶν μέσον, καὶ τὴν ὑπομονὴν αὐτῶν, καταρεῦγομεν ἐπὶ τέλους εἰς τὴν δημοσιότητα.

Ἡ μετὰ παρεκλήσεως ὑπόμνησις κατανατᾷ πλέον εἰρωνεῖα εὐγενείας, ἐξευτελισμὸς, καὶ εἰμεθα ἀρκετὰ δεικτικολογημένοι, ὅπως στιγματίσωμεν τοὺς ἐν λόγῳ συνδρομητάς, ὡς τοῖς προσήκει, δημοσιεύοντες τὰ ὀνόματα αὐτῶν μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν ὀφειλομένων ποσῶν. ἅτινα ἦσαν ἴσως ἱκανὰ νὰ διακούσωσιν ἀπὸ πολλοῦ πᾶσαν πρόσδον τοῦ Περιοδικού, ἂν δὲν ἀνεπληρούμεν αὐτὰ ἐξ ἰδίων, ἵνα ἐκτελέσωμεν πιστῶς, ὅτι, ἐν ζήλω, ὅπως φανῶμεν ἐργάται τοῦ καλοῦ καὶ τῆς προόδου, ὑπεσῆθημεν τοῖς συνδρομηταῖς ἡμῶν.

Ἢὰ τὸ πράξωμεν ἐν τῷ ἐπομένῳ φύλλῳ.